

Exp. 1839/2023

MEMÒRIA DE LA CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA PER A LA TRAMITACIÓ DEL REGLAMENT DEL SERVEI DE TRANSPORT ESCOLAR A LA COMARCA DEL RIPOLLÈS

Núm. expedient: 1839/2023

Unitat administrativa responsable de la iniciativa de la norma: Àrea de serveis a les persones, subàrea d'Ensenyament

Data de publicació de la consulta pública prèvia: 08/09/2023

1. Presentació

En haver recollit l'opinió de les persones físiques i les entitats o organitzacions més representatives potencialment afectades per aquesta futura norma, i de conformitat amb el que estableixen l'article 133.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, es presenten els resultats de la consulta:

2. Procés de consulta pública prèvia

L'article 25.1.c del *Decret legislatiu 4/2003, de 4 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre l'organització comarcal de Catalunya*, relatiu a l'assignació de competències, disposa que correspon a la comarca l'exercici de les competències que li delegui o li encarregui de gestionar l'Administració de la Generalitat. Així mateix, el *Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya* estableix que en les relacions interadministratives, cal adequar l'actuació als principis de lleialtat institucional, informació recíproca, i de cooperació, col·laboració i assistència recíproques.

Conforme a l'article 159.5 de la *Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació*, els ens locals poden assumir la gestió dels serveis de menjador i de transport i d'altres serveis escolars, d'acord amb el que s'estableixi per mitjà d'un acord del Govern.

El *Decret 161/1996, de 14 de maig (DOGC núm. 2208, de 20.5.1996)*, regula el servei escolar de transport per tal de facilitar el desplaçament de l'alumnat d'educació obligatòria.

En data 16 de maig de 2023, el Ple del Consell Comarcal del Ripollès el Consell de Govern del Consell Comarcal del Ripollès va adoptar l'acord relatiu a l'acceptació de competències en matèria d'educació contemplades a l'*Acord GOV/80/2023, de 4 d'abril, de delegació de competències en els consells comarcals i en l'Àrea Metropolitana de Barcelona en matèria d'educació*, que deixa sense efectes la delegació de competències de la Generalitat en matèria d'educació aprovada pel *Decret 219/1989, d'1 d'agost*. Així mateix, també es deixa sense efectes l'*Acord GOV/128/2021, de 31 d'agost, de delegació de competències als consells comarcals i a l'Àrea Metropolitana de Barcelona en matèria d'educació i l'Acord GOV/172/2022, de 30 d'agost, pel qual es modifica l'annex de l'Acord GOV/128/2021, de 31*

d'agost, de delegació de competències als consells comarcals i a l'Àrea Metropolitana de Barcelona en matèria d'educació.

En el referit acord es delega en els consells comarcals, entre altres, les competències en matèria educativa següents:

El servei de transport escolar, que inclou els ajuts individuals per desplaçament, en les modalitats següents:

- a) El servei de transport escolar de caràcter preceptiu.
- b) El servei de transport escolar no obligatori.

La tramitació d'aquest Reglament de transport escolar es considera necessària i idònia en virtut de l'acceptació de les competències contemplades a l'*Acord GOV/80/2023, de 4 d'abril, de delegació de competències en els consells comarcals i en l'Àrea Metropolitana de Barcelona en matèria d'educació*, que va aprovar el Consell Comarcal del Ripollès en sessió plenària de data 16 de maig de 2023, a través del qual va adoptar l'acord relatiu a l'acceptació de competències en matèria d'educació.

Connex amb l'anterior i de conformitat amb l'establert a l'article 133.1 de la *Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques*, amb caràcter previ a l'elaboració del projecte o avantprojecte de llei o de reglament, s'ha de substanciar una consulta pública, a través del portal web de l'Administració competent en la qual s'ha de demanar l'opinió dels subjectes i de les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma sobre:

- a) Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.
- b) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació.
- c) Els objectius de la norma.
- d) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.

En compliment de la disposició esmentada, s'ha de posar a disposició de la ciutadania el marc en el qual es planteja la futura norma, i cal proporcionar informació clara i concisa perquè les persones interessades s'hi puguin pronunciar i puguin fer-hi aportacions.

Atès que actualment no hi ha una normativa específica sobre el funcionament del servei de transport escolar, i el Consell Comarcal considera necessari aprovar un reglament que en detall i concreti els diferents aspectes per a la prestació diària del servei, es va sotmetre a consulta pública per un termini de vint dies naturals a comptar des del dia 8 de setembre de 2023, a fi que totes les parts implicades (empreses transportistes, alumnat usuari, i centres escolars), poguessin fer aportacions.

2.1 Ubicació de la informació a l'espai web

Les consultes públiques del Consell Comarcal del Ripollès s'ubiquen al portal de transparència:

<https://seu-e.cat/es/web/ccripolles/govern-obert-i-transparencia/participacio/processos-participatius-en-tramit>

En el referit espai web de participació ciutadana en projectes normatius, s'hi fa constar aquest projecte de reglament de transport escolar a la comarca del Ripollès i les formes de participació (correu electrònic; instància genèrica i formulari).

Així mateix s'hi pot descarregar la Fitxa informativa de la consulta pública prèvia, on s'expliquen els antecedents de les propostes normatives, els problemes que es pretenen solucionar amb les iniciatives, la necessitat i l'oportunitat de la seva aprovació, els objectius de les normes i les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.

D'altra banda, es va enviar un correu amb aquesta informació dirigit als centres escolars, a les AFA, al Departament d'Educació, i als ajuntaments. Es va informar específicament a les empreses de transport que presten el servei a la comarca, i també se'n va fer difusió a través de les xarxes socials del Consell Comarcal.

2.2 Consulta pública al web

En el formulari que es va habilitar a la pàgina del Portal de Transparència del Consell Comarcal, es demanava la identificació de la persona, i calia que indiqués si era una persona jurídica o entitat, i registrar el correu.

A continuació es formulaven les següents preguntes:

- Quins creieu que són els principals problemes que hauria de regular la norma.
- Assenyaieu els principals objectius de la futura norma.
- Considereu necessària l'elaboració del Reglament el servei de transport escolar de la comarca del Ripollès?
- Creieu que hi ha solucions alternatives, al marge de la proposta de reglament?
- Si heu indicat "sí" a la pregunta anterior, quines solucions alternatives hi hauria?
- En aquest espai podeu afegir altres aportacions que considereu rellevants.

2.3 Abast de la consulta

Els canals oberts de participació són els següents:

- Correu electrònic: ensenyament@ripolles.cat
- Instància genèrica
- Formulari habilitat a la pàgina web

No es va rebre cap participació a través del correu electrònic.

Es varen rebre 2 participacions a través d'instància genèrica, i 3 a través del formulari habilitat a la pàgina web. Per tant, es varen rebre un total de 5 participacions.

2.4 Participants a la consulta

Hi va haver 5 participacions: 2 varen ser de persones físiques, i la resta (3) persones jurídiques. En aquest últim cas, es tracta del Centre d'Educació Especial Ramon Suriñach de Ripoll; d'una de les empreses adjudicatàries del servei de transport escolar, TEISA; i de la Federació Empresarial Catalana Autotransporte Viajeros (FECAV), que és l'entitat més representativa de Catalunya del transport de viatgers per carretera, incloent entre els seus associats més de 170 empreses de transport discrecional i regular, tant urbà, com interurbà.

3. Aportacions recollides

A continuació es recullen les diferents aportacions (16) agrupades en diferents categories:

CONDICIONS D'ACCÉS AL SERVEI DE TRANSPORT

"A tal efecte, en el cas de transport escolar obligatori s'haurà d'establir la necessitat del mateix quan es donin els requisits que regulen l'article 1 del Decret 161/1996:

"Finalitat

La finalitat del servei escolar de transport és facilitar el desplaçament gratuït a l'alumnat d'educació obligatòria, quan concorrin alguna de les circumstàncies següents:

a) Que hagin d'escolaritzar-se fora del seu municipi de residència en un centre públic ordinari o d'educació especial, proposat pel Departament d'Ensenyament.

b) Que hagin de desplaçar-se fora del seu municipi de residència a un centre ordinari privat concertat o d'educació especial privat concertat, proposat pel Departament."

*En el supòsit de **transport escolar no obligatori i post-obligatori** s'hauria de fixar per part del Consell Comarcal, en funció del nombre de places, les condicions o requisits als quals s'haurien de donar compliment, tot establint un ordre de preferència, en funció dels criteris preestablerts (per exemple, grau de discapacitat, grau de proximitat al centre, característiques especials de les famílies, etc.)*

*Altrament, en relació a les **condicions d'accés també seria important disposar del procediment d'inscripcions al transport escolar per part dels alumnes**. En aquest sentit, i tenint en compte l'avenç de l'inici del curs escolar, considerem important, poder fixar una data a principis de juliol, als efectes que els serveis del Consell Comarcal del Ripollès pugui, amb la deguda antelació, informar a les empreses prestadores del servei de transport escolar.*

Finalment, i seguint el model d'altres Consells Comarcals, també podria facilitar la tasca del

Consell Comarcal, als efectes d'evitar un malbaratament de recursos públics, l'establiment de clàusules que impedeixen places buides al transport escolar. A tall d'exemple:

"1. Els alumnes de transport obligatori, en cas que no utilitzin el transport escolar un període consecutiu superior a 1 mes, sense causa justificada, l'alumne/a es donarà de baixa del servei per a la resta del curs escolar.

La reincorporació al servei de transport de l'alumnat amb dret a transport obligatori només es farà efectiva prèvia justificació escrita dels motius de la no utilització que van motivar la baixa.

2. Els alumnes de transport no obligatori, hauran de comprometre's a utilitzar el servei de transport escolar sol·licitat com a mínim cinc viatges a la setmana, sempre i quan la manca d'ús no estigui degudament justificada. Si no es compleix aquesta condició el Consell Comarcal (*) els podrà donar de baixa."

“En aquest sentit, i pel que fa a les condicions d'accés al servei de transport, el Decret 161/1996 marca com a finalitat del servei de transport escolar l'escolarització fora del municipi de residència de l'alumnat d'educació obligatòria, tant en un centre públic o d'educació especial, com a un centre privat concertat ordinari o d'educació especial. Per tant, seria propi determinar en el Reglament les condicions d'ús del servei de transport escolar per part de l'alumnat d'educació no obligatòria i post-obligatòria, i les repercussions que té sobre l'organització del servei (places, requisits, criteris...). Aquest tema no és menor, doncs té vinculades modificacions en els vehicles que presten el transport escolar, i si bé la pràctica habitual és estar fent canvis substancials amb el curs ja començat, i malgrat el plec de condicions del contracte permet pràcticament qualsevol canvi en les condicions per part de l'adjudicatari, s'ha de mantenir una coherència i sentit comú en les implicacions que suposa anar modificant vehicles que suposen inversions superiors als 300.000 € i terminis d'entrega de més d'1 any. Es dona el cas que vehicles proposats en el procés de licitació, ni tan sols arriben a ser vàlids per prestar servei el primer any de contracte. Per tot això, seria convenient tenir una mínima previsió a inicis de juliol, i que aquesta es mantingués.”

“Tot l'alumnat que tingui dictamen d'escolarització en el Centre d'Educació Especial hauria de tenir la gratuïtat tant del transport com del menjador.”

DRETS I DEURES DE LES PERSONES USUÀRIES

“En relació als drets i deures de les persones usuàries, considerem cabdal, incloure els alumnes i també les seves famílies, així com un règim corrector a aplicar en cas d'incompliment.

*En aquest sentit, entre els **drets** de les famílies poden trobar-se els següents:*

- Els usuaris del servei i les seves famílies tenen dret a un servei de transport escolar que en garanteixi els seus objectius amb puntualitat i tractament adequat. Respectant les parades i horaris preestablerts, essent que en cas d'incidència, s'avisí degudament al Consell Comarcal tan bon punt es conegui de la situació.

- En aquest sentit, i en compliment amb el Document d'organització i gestió de centres sobre Organització del temps escolar, els acompanyants del transport escolar hauran de lliurar a un responsable del centre (expressament designat a l'efecte) el llistat dels alumnes que hi accedeixen. Així mateix, i en aquesta línia, el responsable del centre haurà de lliurar a la recollida dels menors un llistat amb els que efectivament realitzen el transport escolar de tornada.

- L'empresa que presti el servei de transport escolar ha de complir amb el Real Decret 443/2001, de 27 d'abril, sobre condicions de seguretat en el transport escolar i de menors.

*Per la seva banda, en relació a les **obligacions**, es considera cabdal, introduir-ne les següents:*

*- Les famílies tenen l'obligació de **ser a la parada determinada entre 3 i 5 minuts abans de l'horari establert per a poder accedir al transport escolar, als efectes de passar llista i realitzar una entrada ordenada**. No s'admetrà cap canvi de parada per part dels usuaris que no sigui comunicada al Consell Comarcal mitjançant l'imprès normalitzat corresponent, amb una antelació mínima de dos dies. L'autobús podrà sortir de la parada a l'hora indicada sense obligació d'esperar alumnat que no es trobi a la parada.*

*- En cas que un alumne **no tingui la intenció d'utilitzar el servei de transport en els***

dos viatges diaris, anada i tornada, haurà de comunicar-ho a través de l'impres corresponent, al Consell Comarcal.

- En relació als **vehicles i personal** de transport escolar:

o Els alumnes no poden molestar al conductor del servei de transport escolar.

o Els alumnes sempre hauran de seguir les instruccions de l'acompanyant de transport escolar.

o Els alumnes han de tractar degudament el vehicle, l'equipament i els seus elements, essent prohibit l'ús indegut d'elements de seguretat (per exemple, martells de seguretat). En aquest sentit, no es poden fer malbé els seients ni cap element físic del vehicle. Així mateix, abans de baixar de l'autocar vigilaran de no deixar brossa ni cap objecte a bord del vehicle.

o Els alumnes tenen l'obligació d'utilitzar els cinturons de seguretat, en cas de disposar-ne el vehicle. En tot cas hauran d'anar asseguts i no es podran aixecar fins a l'arribada a la parada de destinació, un cop es trobi aturat el vehicle.

o Els alumnes no podran realitzar actes d'incorrecció, desconsideració, ofenses o indisciplina amb els altres membres de la comunitat educativa, ni cap al conductor i l'acompanyant.

- En relació a **l'espera a les parades:**

o En l'espera a la parada del viatge d'anada, els usuaris hi romandran correctament i ordenadament. En tot cas, hauran d'evitar perills com ara creuar el carrer, baixar de la vorera o envair la calçada.

o L'accés i baixada al vehicle es farà de forma ordenada i seguint les instruccions que determini l'acompanyant de transport escolar. En cap cas podrà accedir-hi un alumne que no consti a les llistes facilitades per part del Consell Comarcal a les empreses prestadores del servei de transport escolar.

o En arribar a l'escola, l'alumne haurà d'entrar immediatament al centre.

o En cas que un alumne no hagi de ser recollit pel seu pare o mare, haurà de fer arribar un document al centre on s'indiqui qui realitzarà la recollida. En cas de no trobar-se cap adult responsable a la tornada del transport escolar, s'haurà de procedir d'acord amb el procediment d'emergència a través de l'autoritat competent."

"En el capítol de drets i deures de les persones usuàries, diferents Reglaments ja existents es troben molt enfocats a evitar la disposició de places buides en el servei de transport escolar, és a dir que l'alumne/a concerti la plaça i recurrentment no l'utilitzi, quan es finança amb recursos públics. En aquest sentit, s'aporten al final d'aquest document alguns exemples (Baix Empordà i Gironès) amb articles en aquest sentit. Destacar els articles que fan referència a la puntualitat, el tracte adequat de l'autocar (assumint les famílies els costos dels desperfectes), el respecte vers el personal conductor i acompanyant, a qui se li ha de donar l'autoritat sancionadora en cas de mal comportament, etc."

"Com a centre necessitaríem que des del consell comarcal es prohibís la utilització del mòbil durant el trajecte escolar (tenim moltes problemàtiques entre l'alumnat a causa d'aquest fet)."

OBLIGACIONS DE LES EMPRESES PRESTADORES DEL SERVEI

"En relació a les obligacions de les empreses prestadores del servei de transport

escolar, en línia amb el que s'exposava a les anterior al·legacions, entenem que ha de regir-se la relació principalment pel que estableix el règim contractual que les vincula. En tot cas, es podrien posar obligacions genèriques ja conegudes tals com:

- La importància de prestar el servei seguint els horaris i itineraris predeterminats pel Consell Comarcal.
- La necessitat de garantir l'accés exclusivament als alumnes que es troben als llistats facilitats pel Consell Comarcal.
- En relació al vehicle, la importància de donar compliment al Real Decret 443/2001.
- En el que respecta a les acompanyants:
  - o Passar llista en cada trajecte i anotar correctament els usuaris que fan ús de cada servei.
  - o Vetllar pel manteniment de l'ordre estricte dins el bus escolar
  - o Garantir la seguretat dels usuaris del servei dins els busos
  - o Comunicar, a través de l'empresa prestadora del servei de transport escolar, qualsevol incidència que pugui haver comportament dels alumnes.
  - o Conèixer el funcionament dels mecanismes de seguretat del vehicle.
  - o Tenir cura dels menors durant el transport i en les operacions d'accés i d'abandonament del vehicle.
  - o Ocupar plaça prop de la porta central o al final."

"En el capítol d'obligacions de les empreses prestadores del servei, cal tenir en compte que, recentment als mesos de maig-juliol de 2023, es va licitar, adjudicar i formalitzar el nou contracte de serveis de transport escolar de la comarca del Ripollès, de forma que el propi plec de clàusules conté ja molt de detall sobre les obligacions que han de complir les empreses prestadores del servei. Si bé s'esmenta que hauran de complir les obligacions complementàries que en aquest Reglament que s'està preparant puguin aparèixer, seria dubtós que es puguin afegir més condicions que no hagin pogut ser conegudes en el moment de licitació."

DRETS I OBLIGACIONS DELS CENTRES EDUCATIUS

"En el cas dels drets i obligacions dels centres educatius, és palès que no hi ha una homogeneïtat en els centres, de forma que n'hi ha que disposen d'un/a responsable de transport escolar –qui facilita a l'empresa transportista un contacte i diàleg diari (llistes, baixes que no retornen, mals comportaments, etc.)-, fins d'altres en els que no existeix una interlocució designada. En aquest sentit el Departament d'Educació ha establert la necessitat que els centres educatius designin aquest/a responsable i col·labori en la tasca del transport escolar. Cal destacar també 2 fets:

a. que els centres prioritzin la proximitat de l'estacionament del vehicle de transport escolar al centre, per davant dels vehicles particulars dels pares/mares. No té sentit prioritzar la comoditat en l'acompanyament individual de cada família per sobre de la seguretat del desplaçament col·lectiu dels alumnes que són usuaris/es del transport escolar.

b. que els centres es coresponsabilitzin del trajecte entre l'autocar i el recinte del centre, doncs l'acompanyant de transport escolar pot haver de controlar un col·lectiu nombrós i aspectes dins l'autocar a la vegada, o bé perquè la ruta serveixi a més d'un centre i quedi mainada dins el vehicle.

Finalment, resulta imprescindible que els centres, en cas de mal comportament notificat per l'acompanyant de transport escolar, actuïn, i no permetin que quedin casos possibles

d'assetjament, per exemple, circumscrits al trajecte en autocar. El transport escolar ha de ser una extensió educativa del centre, i les eines les disposen els centres, on els/les alumnes passen el major temps d'escolarització."

OBLIGACIONS DEL CONSELL COMARCAL

"Pel que fa a les obligacions del Consell Comarcal, és important establir rutes de transport escolar amb criteris que combinin la facilitat d'accés al servei (proximitat de les parades al domicili) però amb el seny d'establir criteris racionals i d'eficiència, que no comportin llargs recorreguts o de difícil accés per atendre la comoditat de les famílies (quan ja es desplacen per altres motius des dels seus llocs escollits de residència) en perjudici del global del servei i de la resta o majoria dels usuaris. En aquest sentit destacar les condicions de l'article 35 del Reglament de la Garrotxa, per exemple, en l'establiment de parades."

AVALUACIÓ DEL SERVEI DE TRANSPORT

"Sobre l'avaluació del servei de transport, d'una banda el contracte de prestació del servei ja conté els criteris de prestació correcta del servei; d'altra banda, no s'ha observat aquest apartat als altres Consells Comarcals."

RÈGIM DISCIPLINARI

*"Que, com a continuació de l'anterior, i atesa la importància de disposar d'un **règim disciplinari**, en cas d'incompliment de les obligacions, es **procedirà d'acord amb un règim sancionador**, instat pel Consell Comarcal, segons la informació traslladada per part de les empreses prestadores del servei de transport escolar, les famílies o el centre escolar. Entre les faltes haurien de considerar-se diferents tipologies: lleus, greus i molt greus. En tot cas, entenem que haurien de figurar les següents actuacions incomplidores en el llistat:*

- Greus:

- o Acumulació de tres faltes lleus*
- o Faltar al respecte al conductor o acompanyant del transport escolar.*
- o Desobeir el conductor o acompanyant del transport escolar.*
- o Malmetre el material i/o mobiliari de l'autobús.*
- o Menjar, beure i/o fumar a bord de l'autobús.*
- o Faltar al respecte altres alumnes de transport escolar.*

Molt greus:

- o Acumulació de tres faltes greus.*
- o Malmetre de forma rellevant el material i/o mobiliari de l'autobús.*
- o Desobeir o faltar al respecte, de forma reiterada, al conductor o acompanyant del transport escolar.*
- o Agredir al conductor o acompanyant del transport escolar.*
- o Faltar al respecte de forma reiterada a altres alumnes del transport escolar*
- o Agredir a altres alumnes del transport escolar.*

Per la seva banda, hauria de preveure's un règim sancionador. En aquest sentit, es podrien trobar les següents sancions:

- Amonestació verbal

- Compareixença immediata davant del cap d'estudis o de la
- Privació del temps d'esbarjo
- Amonestació escrita per part del director/a del centre o el cap d'estudis.
- Realització de tasques educadores per a l'alumne, en horari no lectiu, i/o la reparació econòmica dels danys causats al material de membres de la comunitat educativa. La realització d'aquestes tasques no es podrà prolongar per un període superior a dues setmanes.
- Suspensió del dret a participar en activitats extraescolars o complementàries del centre per un període màxim d'un mes.
- Suspensió del dret d'assistència al servei de transport per un període no superior a cinc dies lectius, prèvia audiència de l'interessat."

"Finalment, pel que fa al règim disciplinari, algun dels exemples adjunts també conté alguna orientació vers els usuaris/es del servei. És important poder sancionar en cas de no fer un bon ús del servei, per mal comportament o manca de respecte vers els/les treballadors/es del servei de transport escolar."

ALTRES

"Ajustar els horaris al temps estimat d'arribada a l'escola evitant que els usuaris quedin sols a les aules."

"Millorar la comunicació amb les famílies."

"En cas de neu:

- Caldria activar els transports de l'alumnat de fora del municipi del centre escolar, de manera ràpida i garantint el trasllat de l'alumnat sense perill (no cal esperar que en el municipi del centre estigui nevat, per tal d'activar els transports de les poblacions veïnes)
- Tenir en compte l'equip docent de les escoles. Si un centre hi ha el 50% dels docents de fora del municipi d'aquest, cal activar els transports escolar per tal de garantir que els docents puguin arribar a casa seva i garantir les ràtios d'atenció de l'alumnat dins del centre."

CONCLUSIONS:

Atès el gran nombre d'aportacions presentades, es valorarà cadascuna d'elles durant la redacció del text del Reglament del servei de transport escolar a la comarca del Ripollès.